

Vård och omsorgsförvaltningen
Karin Bodlund
Epost: karin.bodlund@vasteras.se

*Kopia till
Länsstyrelsen i Västmanlands län*

Nämnden för personer med funktionsnedsättning

Statsbidrag för verksamhet med personligt ombud 2021

Förslag till beslut

Nämnden för personer med funktionsnedsättning godkänner redovisningen av verksamhet för personligt ombud 2021.

Ärendebeskrivning

Personligt ombud är en länsövergripande verksamhet för personer över 18 år som har en psykisk funktionsnedsättning samt betydande och väsentliga svårigheter att utföra aktiviteter på viktiga livsområden.

Verksamheten utförs av vård- och omsorgsförvaltningen, Västerås stad. Funktionen består av 10 personliga ombud. Förutom medel i form av statsbidrag finansieras verksamheten av de deltagande kommunerna.

Ledningsgruppen för verksamheten består av förvaltningschefer eller motsvarande från samtliga deltagande kommuner, intresseföreningar, Region Västmanland, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, och Länsstyrelsen.

Vård- och omsorgsförvaltningen har till nämnden för personer med funktionsnedsättning lämnat följande förslag till beslut:

Nämnden för personer med funktionsnedsättning godkänner redovisningen av verksamhet för personligt ombud 2021.

Länsstyrelsen
Västmanlands län

REDOVISNING

Statsbidrag till kommuner som bedriver verksamhet med personligt ombud

Länsstyrelsen i Västmanlands Län, Enheten för Social Hållbarhet
721 86 Västerås

Statsbidrag avseende år 2021

Kontaktuppgifter till den kommun som beviljats statsbidraget

Kommun Västerås		
Utdelningsadress Vård och Omsorgsförvaltningen, Stadshuset	Postnummer 721 87	Postort VÄSTERÅS
Kontaktperson Susanne Aspling Björkstén 021-39 20 82 susanne.aspling.bjorksten@vasteras.se	Avdelning/Enhet Personligt Ombud Västmanland	
Nämnd Nämnden för personer med funktionsnedsättning	Telefon (inkl. riktnummer) 021-39 00 00	E-postadress nf@vasteras.se

Den eller de kommuner, förutom redovisande kommun, som redovisningen omfattar

Kommun/kommuner
Sala, Köping, Arboga, Kungsör, Hallstahammar, Surahammar, Norberg, Fagersta och Skinnskatteberg.

1. Personliga ombud

Totalt antal ombudstjänster i kommunen:

Ange antal tjänster med 2 decimaler¹: 10,00

	Antal kvinnor	Antal män
Ange antalet personliga ombud	7	3

Utbildning

	Ja	Nej
Ombuden har erbjudits utbildning.	X	
Om ja, ange vilken/vilka utbildningar. Mentorskap knutet till introduktion. Gemensam och individuell kompetensutveckling (plan). Grundutbildning, personligt ombud, genom Socialstyrelsen. Diagnoser och psykiska tillstånd. Motiverande samtal. Kvalitet i kundprocessen. Attitydbarometern. Våld i nära relationer och beroende. Samverkan, missbruk och psykisk ohälsa. SIP och delaktighet. Lågaffektivt bemötande. Hemlöshet. Vräkningsförebyggande. Kronofogden. Jämställdhet. Insatskatalogen. Föräldrastöd. NPF-diagnoser och dess svårigheter i vardagen. Ekonomiskt våld och våld mot kvinnor. Arbetsgrupper och nätverk inom verksamhetsområdet. Bilaga: Verksamhetsuppföljning inom nämnden för personer med funktionsnedsättnings verksamhetsområde 2021.		
Om nej, ange varför.		

Handledning

	Ja	Nej
Ombuden har erbjudits handledning.	X	

¹ Anges med två decimaler. För ett ombud på heltid (40 timmar i veckan) och ett på halvtid (20 timmar i veckan) anges 1,50. För två ombud på heltid och ett på deltid (10 timmar i veckan) anges 2,25

Om ja, ange vilken slags handledning. Regelbunden extern handledning, Maria Moody Källberg, Nätverkskompaniet UKH HB. 10 ggr per år. 3 h per tillfälle.
Om nej, ange varför.

2. Klienter

Ange antal klienter som fått stöd av personligt ombud. Varje person (klient) som har fått stöd av personligt ombud ska redovisas endast en gång per år.

	Kvinnor	Män
Totalt antal klienter	267	181
därav mellan 18 och 29 år	55	50
därav mellan 30 och 49 år	128	81
därav mellan 50 och 64 år	74	41
därav 65 år och över	8	6

Antal nya klienter	230	148
därav mellan 18 och 29 år	50	42
därav mellan 30 och 49 år	114	70
därav mellan 50 och 64 år	58	32
därav 65 år och över	8	4

Antal avslutade klienter	251	188
därav mellan 18 och 29 år	53	51
därav mellan 30 och 49 år	120	85
därav mellan 50 och 64 år	67	46
därav 65 år och över	11	6

Klienter med hemmavarande	Kvinnor	Män
Antal klienter som, helt eller delvis, har hemmavarande barn under 18 år ² vilka är kända för verksamheten.	78	21

² Inkluderar även barn till maka/make/reg. partner/sambo som är hemmavarande hos klienten.

3. Kontakt med verksamheten

Ange orsaken/orsakerna till att nya klienter tar kontakt med verksamheten. Ange antalet orsaker.

Flera orsaker kan anges per person.

Kontaktsorsak	Kvinnor	Män
Ekonomi	139	113
Bostad	70	54
Sysselsättning	80	59
Struktur i vardagen	60	36
Bryta isolering	29	24
Relationsfrågor	26	9
Existentiella frågor	9	5
Stöd i kontakten med myndighet	219	130
Stöd i kontakten med sjukvården	119	68
Annan orsak	8	4
Om annan orsak, ange vilken. Stöd i rättsprocesser.		

Tendenser till förändring av orsaker till kontakt

Ser ni några tendenser till förändring vad gäller orsaken till att klienter tar kontakt med personligt ombud under 2021? I så fall, på vilket sätt?

Behoven blir mer komplexa år från år. Svårare att få rätt stöd och hjälp från myndigheterna då det ställs högre krav från myndigheternas sida, på den enskilde, vilket får stora konsekvenser för våra klienter. Svårigheter såsom exempelvis; ifyllnad av handlingar, bokning av tider, digitaliseringsutvecklingen, den enskildes svaga ekonomi samt behovet av att få en ordnad ekonomi med mera. Svårigheter i kontakt med sjukvården. Även inom områdena bostad (få/behålla) och sysselsättning (få/behålla).

Tendenser till förändring av vilka grupper som tar kontakt

Ser ni några tendenser till förändring vad gäller vilka grupper inom målgruppen som tar kontakt och söker stöd av personligt ombud under 2021? I så fall, på vilket sätt?

Utifrån kön så är det övervägande kvinnor som tar kontakt. Utifrån ålder så är det gruppen 30-49-åringar, i "arbetsför" ålder, som mestadels tar kontakt. Gruppen 18-29 år, unga vuxna, har även den ökat där yngre personer kommer direkt från gymnasiet eller inte gått/slutfört skolan.

4. Tillgång till personligt ombud

	Ja	Delvis (t.ex. om det är kö i 3 av 12 kommuner)	Nej
Har ni under 2021 haft kö eller väntetid för personer (uppdragsgivare) som söker kontakt med personliga ombud?		X	
Om ja, uppskatta hur lång väntetiden är eller har varit i er kommun under 2021. 4-6 veckor.			

	Ja	Nej
Har ni bedömningsriktlinjer eller prioriteringsordning (vid kö till PO) för tillgång till personligt ombud.	X	
Om ja, rangordna prioriteringsordningen i er kommun Klienter med barn under 18 år. Överklagan till myndigheter. Vräkningsbeslut. Vi gör en egen bedömning av den enskildes behov.		
Om nej, ange varför.		

5. Organisation, ledning och samverkan

Ange vem som är utförare av verksamheten med personligt ombud i er kommun

	Ja	Nej
Kommun	X	
Förening		X
Stiftelse		X
Aktiebolag		X
Annan utförare		X
Om annan utförare än kommunen, ange organisationens namn		

Ange vilka myndigheter som ingår i ledningsgruppen

	Ja	Nej
Kommun/kommuner	X	
Arbetsförmedlingen	X	
Försäkringskassan	X	
Landstingets primärvård	X	
Landstingets psykiatri	X	

Ange vilka organisationer som ingår i ledningsgruppen

	Ja	Nej	Om ja, ange vilken/vilka:
Patientorganisationer		X	
Brukarorganisationer		X	
Anhörigorganisationer		X	
Annan organisation		X	

Om ledningsgruppen inte har någon representant från kommunen, landstingets primärvård och psykiatri, Arbetsförmedlingen eller Försäkringskassan, ange varför.

Ange hur kommunen har arbetat för att få representanter från nedanstående huvudmän att delta i ledningsgruppen?

6. Tillgång till samhällsservice

	Ja	Nej
Rutiner har upprättats för hur uppmärksammade brister ska hanteras i verksamheten.	X	

Sammanfatta uppmärksammade brister i fråga om den enskildes möjligheter att få tillgång till samhällets utbud av vård, stöd och service.

Insatsen boendestöd: Bristande förståelse kring funktionsvariation och målgrupp. Bristande förståelse/förmåga att leverera information och stödja klienten att få ihop helhetsbilden på ett för klienten anpassat sätt.

Digitalisering: Många klienter har av ekonomiska skäl inte tillgång till mobiltelefon eller dator.

Avsaknad av E-legitimation hos klienter vilket krävs för att mycket i samhället ska fungera.

Skuld- och budgetrådgivning: Stor variation av arbetssätt i de olika kommunerna. Utmanande för klienterna att själva göra en stor del av förberedelserna vid exempelvis ansökan om skuldsanering.

Hänvisning: Nya målgrupper som inte tillhör Personligt Ombuds målgruppsområde hänvisas till verksamheten exempelvis; utlandsfödda som är ovana att ta kontakt med myndigheter och personer med intellektuell funktionsnedsättning som inte uppfyller diagnoskriteriet.

Reformering av Arbetsförmedlingen: Försvårande för klienterna att få anpassad tillgänglighet och planering samt möjlighet att följa planering och att nå upp till kraven som ställs på arbetsökande.

Psykiatrin: Processen med remisser mellan specialistvården och primärvården avseende färdigbehandling, samverkan och helhetssyn på/runt klient.

Ge exempel på åtgärder som har vidtagits för att komma tillrätta med de brister som har identifierats under året.

Samverkan och informationsutbyte sker direkt med andra verksamheter och yrkesgrupper (ge och få information av varandra).

Insatsen boendestöd: Lyft detta på ledningsgruppsmöte och gett exempel på hur boendestödet behöver följa klientens sinnesstämning, ork (kapacitet och förmåga) och ibland trycka på för att leda framåt.

Digitalisering: Personligt ombud stöttar klient individuellt vid exempelvis möten och ansökningar. Lyft detta på ledningsgruppsmöte och till Länsstyrelsens representant.

Skuld- och budgetrådgivning: Personligt ombud har påbörjat en dialog med kommunerna.

Hänvisning: Lyft detta på ledningsgruppsmöte och med berörda myndigheter.

Reformering av Arbetsförmedlingen: Digitalt samverkansmöte med fokus på målgruppens utmaningar och behov har skett mellan personligt ombud och Arbetsförmedlingen.

Psykiatrin: Lyft detta på ledningsgruppsmöte 2020 men kvarstår även 2021.

Pågående kontakt med SIP-koordinatorerna i länet utifrån projektet "Förbättrad SIP för personer med psykisk ohälsa".

7. Ekonomi

Beviljat statsbidrag

Beviljat statsbidrag, kr	Årsanställningar, ange antal ombudstjänster i kommunen. Anges med två decimaler, t.ex. två halvtider = 1,00
4 045 300	10,00

Förbrukat statsbidrag

Förbrukat statsbidrag, kr	Årsanställningar på heltid/deltid exkl. tjänstledighet Anges med två decimaler, t.ex. två halvtider = 1,00
4 045 300	10,00

Om verksamheten har haft färre årsanställningar på heltid eller deltid än vad som beviljats, ange varför.

8. Coronapandemin

Har Coronapandemin påverkat er verksamhet med personliga ombud under 2021?

	Ja
X	Delvis
	Nej
	Kan inte bedöma

Om ja, eller delvis ange på vilket sätt Coronapandemin har påverkat er verksamhet med personliga ombud?

X	Verksamheten för personligt ombud har fått flera klienter som söker stöd och hjälp
	Verksamheten för personliga ombud har tillhandahållit ett ökat utbud av stödinsatser till klienterna
	Verksamheten för personliga ombud har tillhandahållit ett minskat utbud av stödinsatser till klienterna
X	Verksamheten för personliga ombud har ställt om och ändrat sina arbetssätt med klienterna genom t.ex. fler telefonkontakter
	Vi har inte kunna erbjuda planerade utbildningar till personliga ombud
	Vi har inte kunna erbjuda handledning till personliga ombud
	Annan förändring, ange vad:

Kommentera gärna ert svar:

Träffar/Möten: Fysiskt (kontor, hemma hos klient eller annan plats), Digitalt (individuellt, grupp), Telefon.

Ökat inflöde = oklart om det enbart beror på Coronapandemin.

9. Övrigt

Synpunkter och övriga reflektioner på verksamheten

I redovisningen saknas köngruppen "Icke binära" vilken är en könsgroup som tillkommit i samhället för de individer som inte ser sig tillhöra varken könskategorin kvinna eller man.

10. Underskrift av behörig företrädare för kommunen

Datum 2021-12-16	
Namnsteckning	Namnförtydligande Susanne Aspling Björkstén
Titel Enhetschef	Tjänsteställe Personligt Ombud Västmanland / Psykiatriboende Öster
Telefon (inkl. riktnummer) 021-39 20 82	E-postadress susanne.aspling.bjorksten@vasteras.se
Detta dokument har beslutats digitalt och saknar därmed underskrift	